

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ใช้ระเบียบวิธีการวิจัยและพัฒนา (Research and Development : R&D) ซึ่งมีกระบวนการปฏิบัติงานตามแผนหรือแนวทางที่ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาวิเคราะห์ แล้วนำแนวทางนั้นสู่การทดลองปฏิบัติเพื่อศึกษาผลที่เกิดขึ้นหลังจากนั้นมีการสรุปและพัฒนางาน พร้อมทั้งจะเผยแพร่ต่อไป ซึ่งการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยกำหนดการดำเนินการวิจัยเป็น 3 ระยะ 7 ขั้นตอน ดังนี้

ระยะที่ 1 ศึกษารูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ในยุคไทยแลนด์ 4.0

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาองค์ประกอบของรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ในยุคไทยแลนด์ 4.0

ขั้นตอนที่ 3 ศึกษาเชิงสำรวจ

ระยะที่ 2 จัดทำรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ในยุคไทยแลนด์ 4.0

ขั้นตอนที่ 4 ร่างรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ในยุคไทยแลนด์ 4.0

ขั้นตอนที่ 5 พัฒนารูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ในยุคไทยแลนด์ 4.0

ระยะที่ 3 ทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ในยุคไทยแลนด์ 4.0

ขั้นตอนที่ 6 ดำเนินการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ในยุคไทยแลนด์ 4.0

ขั้นตอนที่ 7 สรุปผลการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ในยุคไทยแลนด์ 4.0

ระยะที่ 1 ศึกษาารูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ใน ยุคไทยแลนด์ 4.0

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. วิเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมีขอบข่ายครอบคลุม องค์ความรู้เกี่ยวกับภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ในยุคไทยแลนด์ 4.0 รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำ การวิจัยและพัฒนา ทั้งในประเทศและต่างประเทศ ดังนี้

1.1 เนื้อหาในการวิเคราะห์เอกสารและงานวิจัย มีดังนี้คือ

1.1.1 ผู้นำและภาวะผู้นำ

1.1.2 ภาวะผู้นำครูและภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ในยุคไทย

แลนด์ 4.0

1.1.3 รูปแบบและการพัฒนาภาวะผู้นำ

1.1.4 การวิจัยและพัฒนา

1.2 นำผลจากการวิเคราะห์มาสังเคราะห์เป็นองค์ประกอบ

ที่สำคัญของการพัฒนาภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ในยุคไทยแลนด์ 4.0 เพื่อกำหนดเป็นกรอบแนวคิดการวิจัยเบื้องต้น นำไปสู่การหาองค์ประกอบหลัก องค์ประกอบย่อย และตัวชี้วัดภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ในยุคไทยแลนด์ 4.0 นำไปสู่การการสร้งแบบสัมภาษณ์เพื่อได้องค์ประกอบหลัก องค์ประกอบย่อยและตัวชี้วัดภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ในยุคไทยแลนด์ 4.0 ในโรงเรียนประถมศึกษา

ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาองค์ประกอบของรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ในยุคไทยแลนด์ 4.0 ประกอบด้วย

การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ผู้ทรงคุณวุฒิ 9 คน

โดยมีเกณฑ์การเลือก ดังนี้ อาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาเอกหรือตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่าผู้ช่วยศาสตราจารย์ที่มีความรู้ความสามารถด้านภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ในยุคไทยแลนด์ 4.0 จำนวน 3 คน ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศติดตาม และประเมินผล ที่มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ในยุคไทยแลนด์ 4.0 จำนวน 2 คน ผู้อำนวยการโรงเรียนเชี่ยวชาญที่มีความรู้ความสามารถด้านการจัดการเรียนรู้และภาวะผู้นำ จำนวน 1 คน ผู้อำนวยการโรงเรียนชำนาญการพิเศษที่มีความรู้เกี่ยวกับภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ในยุคไทยแลนด์ 4.0 จำนวน 1 คน ครูเชี่ยวชาญที่มีความรู้เกี่ยวกับภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ในยุคไทยแลนด์ 4.0 จำนวน

1 คน ครูชำนาญการพิเศษที่มีความรู้เกี่ยวกับภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ในยุคไทยแลนด์ 4.0 จำนวน 1 คน โดยการสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้างตายตัว (Unstructured Interview) กล่าวคือ ผู้วิจัยกำหนดประเด็นคำถามหลักไว้ส่วนหนึ่ง และผู้วิจัยซึ่งเป็นผู้สัมภาษณ์ด้วยตนเองสามารถตั้งคำถามขึ้นในระหว่างการดำเนินการสัมภาษณ์ ทั้งนี้ประเด็นคำถามหลักได้ผ่านการตรวจสอบและเห็นชอบจากอาจารย์ที่ปรึกษาก่อนการสัมภาษณ์จริงในภาคสนาม ซึ่งมีประเด็นเนื้อหาในการสัมภาษณ์ ดังนี้

1. ภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ในยุคไทยแลนด์ 4.0 ในโรงเรียนประถมศึกษา 7 องค์ประกอบ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อการพัฒนาทักษะผู้เรียนสู่ไทยแลนด์ 4.0 การจัดการเรียนรู้เพื่อสร้างนวัตกรรมในยุคไทยแลนด์ 4.0 ทักษะการคิดเชิงสร้างสรรค์ การมีคุณธรรม จริยธรรม การพัฒนาตนเองสู่ความเป็นมืออาชีพ การทำงานเป็นทีม ทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล

2. วิธีการพัฒนาภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ในยุคไทยแลนด์ 4.0 ในโรงเรียนประถมศึกษา ประกอบด้วย การอบรมเชิงปฏิบัติการ การปฏิบัติจริง การแลกเปลี่ยนเรียนรู้แบบชุมชนวิชาชีพ (PLC) และการนิเทศ ติดตาม

3. นำประเด็นที่ได้จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และข้อมูลที่ได้มาจากการสัมภาษณ์เกี่ยวกับภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ในยุคไทยแลนด์ 4.0 ในโรงเรียนประถมศึกษา วิธีการพัฒนาภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ในยุคไทยแลนด์ 4.0 ในโรงเรียนประถมศึกษา มาสร้างเป็นแบบสอบถาม โดยผู้ทรงคุณวุฒิประกอบด้วย

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไชยา ภาวะบุตร คณบดีคณะครุศาสตร์
ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร
การศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

2. ดร.อุษา ปราบหงษ์ อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์ สาขาวิชา
จิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิจิตรา ธงพานิช อาจารย์ประจำ
คณะครุศาสตร์ สาขาวิชาหลักสูตรและนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ มหาวิทยาลัยนครพนม

4. ดร.สมพร หลิมเจริญ ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศ ติดตาม และ
ประเมินผล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

5. ดร.วิหาญ พละพร ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศ ติดตาม และ ประเมินผล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร
6. ดร.เทพรังสรรค์ จันทรังษี ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ โรงเรียนอนุบาล สกลนคร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1
7. ดร.วรกัญญาพิไล แกระหัน ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านโนนสังข์ศรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร
8. ดร.เพชรปราณี อินทรพาณิชย์ ครูเชี่ยวชาญ โรงเรียนอนุบาล สกลนคร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1
9. นางประเสริฐ บริโปร ครูเชี่ยวชาญ โรงเรียนอนุบาลนาแกผดุง ราชกิจเจริญ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1

ขั้นตอนที่ 3 ศึกษาเชิงสำรวจ

การวิจัยในขั้นนี้ ผู้วิจัยนำเอาข้อมูลจากการวิเคราะห์เอกสารและการ สัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ เกี่ยวกับองค์ประกอบและวิธีการพัฒนาภาวะผู้นำครูในการจัดการ เรียนรู้ในยุคไทยแลนด์ 4.0 มาเป็นข้อมูลในการสร้างแบบสอบถาม เพื่อตรวจสอบสภาพ ปฏิบัติและสภาพปัญหา ความต้องการในการพัฒนารูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูในการ จัดการเรียนรู้ในยุคไทยแลนด์ 4.0 ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการ ภาค 11

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

1.1 ประชากรที่ใช้ในขั้นตอนการสำรวจเชิงวิจัย คือ ครูในโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 11 ปีการศึกษา 2561 ซึ่งประกอบด้วย 6 เขต ดังนี้ 1) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 มีโรงเรียน 175 โรงเรียน มีครู 2,505 คน 2) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 มีโรงเรียน 258 โรงเรียน มีครู 2,861 คน 3) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 มีโรงเรียน 182 โรงเรียน มีครู 2,355 คน 4) สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 มีโรงเรียน 262 โรงเรียน มีครู 2,541 คน 5) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 มีโรงเรียน 185 โรงเรียน มีครู 2,119 คน และ 6) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มุกดาหาร มีโรงเรียน 246 โรงเรียน มีครู 2,572 คน รวมทั้งสิ้น 1,305 โรงเรียน และมีจำนวนครู 14,953 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่

1.2.1 กลุ่มกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในวิจัยเชิงสำรวจครั้งนี้ คือ ครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 11 ปีการศึกษา 2561 ซึ่งประกอบด้วย 6 เขต ดังนี้ 1) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 โรงเรียน 7 โรงเรียน ครู 65 คน 2) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 2 โรงเรียน 10 โรงเรียน ครู 74 คน 3) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 3 โรงเรียน 7 โรงเรียน ครู 61 คน 4) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 โรงเรียน 10 โรงเรียน ครู 66 คน 5) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 โรงเรียน 7 โรงเรียน ครู 55 คน และ 6) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุกดาหาร โรงเรียน 9 โรงเรียน ครู 67 คน รวมทั้งสิ้น โรงเรียน 50 โรงเรียน ครูจำนวน 388 คน ในการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างใช้ตารางของ Yamane (1973, p. 1088) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

1.2.2 กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูด้านการจัดการเรียนรู้ในยุคไทยแลนด์ 4.0 เป็นครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 11 ไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างในศูนย์อำนวยการเครือข่ายอำเภอต่างอย ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 โรงเรียนขนาดใหญ่ (จำนวนนักเรียน 301 คนขึ้นไป) โรงเรียนละ 5 คน คือ โรงเรียนอนุบาลต่างอย โรงเรียนบ้านนาอ่างม่วงคำ และโรงเรียนบ้านดงหลวง โรงเรียนขนาดกลาง (จำนวนนักเรียน 121-300 คน) โรงเรียนละ 3 คน คือ โรงเรียนบ้านหนองบึงทวาย โรงเรียนบ้านโคกกลาง โรงเรียนนางอยโพนปลาไหล และโรงเรียนบ้านจันทร์เพ็ญ และโรงเรียนขนาดเล็ก (จำนวนนักเรียน 1-120 คน) โรงเรียนละ 3 คน คือ โรงเรียนบ้านกวนบูน รวม 30 คน 8 โรงเรียน ซึ่งได้มาด้วยความสมัครใจของผู้เข้าร่วมทดลอง

ตาราง 11 จำนวนประชากรของการวิจัยรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูในการจัดการ
เรียนรู้ในยุคไทยแลนด์ 4.0 ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน
ศึกษาธิการภาค 11

จังหวัด	เขตพื้นที่ การศึกษา	จำนวนโรงเรียน (แยกตามขนาดโรงเรียน)						จำนวนครู	
		ขนาดเล็ก		ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่			
		ร.ร.	ครู	ร.ร.	ครู	ร.ร.	ครู	ร.ร.	ครู
สกลนคร	สกลนคร เขต 1	60	451	107	1,736	5	318	175	2,505
	สกลนคร เขต 2	140	888	113	1,743	5	230	258	2,861
	สกลนคร เขต 3	80	654	100	1,581	2	120	182	2,355
นครพนม	นครพนม เขต 1	170	1,031	87	1,249	5	261	262	2,541
	นครพนม เขต 2	94	567	86	1,307	5	245	185	2,119
มุกดาหาร	มุกดาหาร	147	942	96	1490	3	140	246	2,572
รวม		691	4,533	589	9,106	25	1,314	1,305	14,953

ตาราง 12 ขนาดของกลุ่มตัวอย่างของการวิจัยรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูในการ
จัดการเรียนรู้ในยุคไทยแลนด์ 4.0 ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน
ศึกษาธิการภาค 11

จังหวัด	เขตพื้นที่ การศึกษา	จำนวนโรงเรียน (แยกตามขนาดโรงเรียน)						จำนวนครู	
		ขนาดเล็ก		ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่			
		ร.ร.	ครู	ร.ร.	ครู	ร.ร.	ครู	ร.ร.	ครู
สกลนคร	สกลนคร เขต 1	2	12	5	45	1	8	7	65
	สกลนคร เขต 2	5	23	5	45	1	6	10	74
	สกลนคร เขต 3	3	17	4	41	1	3	7	61
นครพนม	นครพนม เขต 1	6	27	4	32	1	7	10	66
	นครพนม เขต 2	3	15	4	34	1	6	7	55
มุกดาหาร	มุกดาหาร	5	24	4	39	1	4	9	67
รวม		24	118	20	236	6	34	50	388

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วยแบบสัมภาษณ์ แบบไม่มีโครงสร้าง แบบสอบถาม และแบบประเมินพฤติกรรมภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ในยุคไทยแลนด์ 4.0

2.1 แบบสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง (Unstructured Interview)

ประกอบด้วย

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ส่วนที่ 2 ข้อมูลด้านองค์ประกอบวิธีการพัฒนาภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ในยุคไทยแลนด์ 4.0

ส่วนที่ 3 ข้อมูลด้านความสำคัญของแต่ละองค์ประกอบ

ส่วนที่ 4 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

2.2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ในยุคไทยแลนด์ 4.0 ในโรงเรียนประถมศึกษาและวิธีการพัฒนาภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ในยุคไทยแลนด์ 4.0 ในโรงเรียนประถมศึกษา โดยแบบสอบถามจะแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) ตอนที่ 2 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ในยุคไทยแลนด์ 4.0 มีลักษณะเป็นมาตราประมาณค่า 5 ระดับ คือ มีการปฏิบัติหรือแสดงออกอยู่ในระดับ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ตามลำดับ

2.2.1 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้สร้างและตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม ดังนี้

2.2.1.1 ศึกษาแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำครูภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ในยุคไทยแลนด์ 4.0 วิธีการพัฒนา รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ในยุคไทยแลนด์ 4.0 ของครูในโรงเรียนประถมศึกษา เพื่อสร้างเป็นข้อคำถาม

2.2.1.2 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นโดยขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 7 คน ตรวจสอบ คือ อาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาเอกหรือตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่าผู้ช่วยศาสตราจารย์ที่มีความรู้ความสามารถด้านภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ในยุคไทยแลนด์ 4.0 จำนวน 2 คน ผู้อำนวยการโรงเรียนเชี่ยวชาญที่มีความรู้

ความสามารถด้านภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ในยุคไทยแลนด์ 4.0 จำนวน 1 คน
 ผู้อำนวยการโรงเรียนชำนาญการพิเศษที่มีความรู้เกี่ยวกับภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้
 ในยุคไทยแลนด์ 4.0 จำนวน 1 คน ครูเชี่ยวชาญที่มีความรู้ความสามารถด้านภาวะผู้นำครู
 ในการจัดการเรียนรู้ในยุคไทยแลนด์ 4.0 จำนวน 1 คน ครูชำนาญการพิเศษที่มีความรู้
 เกี่ยวกับภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ในยุคไทยแลนด์ 4.0 จำนวน 2 คน ประกอบด้วย

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ไชยา ภาวะบุตร คณบดี

คณะครุศาสตร์ ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชา
 การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

2. ดร.อุษา ปราบหงษ์ อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์

สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษาและการแนะแนว มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

3. ดร.เทพรังสรรค์ จันทรังษี ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ โรงเรียน
 อนุบาลสกลนคร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

4. ดร.วรกัญญาพิไล แกะระหัน ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ
 โรงเรียนบ้านโนนสังข์ศรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

5. นางประเสริฐ บริโปร ครูเชี่ยวชาญ โรงเรียนอนุบาลนาแก
 ผดุงราชกิจเจริญ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

6. ดร.รัชฎาพร งามภูธร ครูชำนาญการพิเศษโรงเรียนอนุบาล
 เต่างอย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

7. นางสาวสุดสวาท ңызศ ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้าน
 นาดี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

2.2.2 การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยนำข้อมูล แบบสอบถามแบบมาตรา
 ส่วนประมาณค่า และแบบประเมินภาวะผู้นำภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ในยุคไทย
 แลนด์ 4.0 ของโรงเรียนประถมศึกษา มาวิเคราะห์ โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป
 สถิติที่ใช้ คือ ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2.2.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

2.2.3.1 ผู้วิจัยดำเนินการขอหนังสือราชการจากสำนักงานบัณฑิต
 วิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ขอความอนุเคราะห์ไปยังสถานศึกษาที่เป็นกลุ่ม
 ตัวอย่าง

2.2.3.2 ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามและหนังสือขอความอนุเคราะห์ไปยังสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทางไปรษณีย์

2.2.3.3 ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามทั้งหมดที่ได้รับกลับคืนมา แล้วนำไปวิเคราะห์ข้อมูล

2.2.4 การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยนำข้อมูลมาวิเคราะห์โดยใช้สถิติ ดังนี้

2.2.4.1 สถิติเบื้องต้น คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2.2.4.2 สถิติที่ใช้หาคุณภาพของเครื่องมือการหาค่าความเที่ยงตรง (Validity) จากดัชนีความสอดคล้อง IOC โดยใช้สูตรดังนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม (ค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา)

$\sum R$ แทน ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญที่แสดงความความคิดเห็น

2.2.5 การกำหนดค่าคะแนนและการแปลผล มีดังนี้

2.2.5.1 การกำหนดคะแนน ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้กำหนดค่าคะแนนที่ได้จากการตอบแบบสอบถาม มาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คือ

ระดับการปฏิบัติมากที่สุด	ให้คะแนน	5	คะแนน
ระดับการปฏิบัติมาก	ให้คะแนน	4	คะแนน
ระดับการปฏิบัติปานกลาง	ให้คะแนน	3	คะแนน
ระดับการปฏิบัติน้อย	ให้คะแนน	2	คะแนน
ระดับการปฏิบัติน้อยที่สุด	ให้คะแนน	1	คะแนน

2.2.5.2 เครื่องมือวัด เป็นแบบวัดชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จากมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด โดยให้คะแนน 5, 4, 3, 2 และ 1 ตามลำดับ มีเกณฑ์การให้คะแนนเฉลี่ย ดังนี้

4.51-5.00 หมายความว่า ระดับการปฏิบัติมากที่สุด

3.51-4.50 หมายความว่า ระดับการปฏิบัติมาก

2.51-3.50 หมายความว่า ระดับการปฏิบัติปานกลาง

1.51–2.50 หมายความว่า ระดับการปฏิบัติน้อย

1.00–1.50 หมายความว่า ระดับการปฏิบัติน้อยที่สุด

2.3 แบบประเมินพฤติกรรมภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ในยุศไทย
แลนด์ 4.0 ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 11

2.3.1 แบบประเมินพฤติกรรมภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ในยุศ
ไทยแลนด์ 4.0 เป็นแบบประเมินที่ใช้เพื่อประเมินพฤติกรรมภาวะผู้นำครูในการจัดการ
เรียนรู้ในยุศไทยแลนด์ 4.0 ที่พัฒนาขึ้นผ่านการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ

2.3.2 การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยนำข้อมูลมาวิเคราะห์
โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป สถิติที่ใช้ คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและ
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2.2.3 การกำหนดค่าคะแนนและการแปลผล มีดังนี้

2.2.3.1 การกำหนดคะแนน ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้กำหนดค่า
คะแนนที่ได้จากการตอบแบบประเมินพฤติกรรมภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ในยุศไทย
แลนด์ 4.0 มาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คือ

ระดับการปฏิบัติมากที่สุด	ให้คะแนน	5	คะแนน
ระดับการปฏิบัติมาก	ให้คะแนน	4	คะแนน
ระดับการปฏิบัติปานกลาง	ให้คะแนน	3	คะแนน
ระดับการปฏิบัติน้อย	ให้คะแนน	2	คะแนน
ระดับการปฏิบัติน้อยที่สุด	ให้คะแนน	1	คะแนน

2.2.3.2 เครื่องมือวัด เป็นแบบวัดชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5
ระดับ จากมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด โดยให้คะแนน 5, 4, 3, 2 และ 1
ตามลำดับ มีเกณฑ์การให้คะแนนเฉลี่ย ดังนี้

4.51–5.00 หมายความว่า การปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด

3.51–4.50 หมายความว่า การปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

2.51–3.50 หมายความว่า การปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

1.51–2.50 หมายความว่า การปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย

1.00–1.50 หมายความว่า การปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

2.4 การหาความต้องการจำเป็นของภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ใน
ยุศไทยแลนด์ 4.0 ใช้สูตรดังนี้ (สุวิมล ว่องวานิช, 2558, หน้า 37)

$$PNI_{\text{Modified}} = (I-D) / D$$

PNI_{Modified} คือ ค่าความต้องการจำเป็น

I คือ ค่าเฉลี่ยของสภาพความเป็นจริง

D คือ ค่าเฉลี่ยของสภาพที่ควรจะเป็น

2.5 การหาร้อยละความก้าวหน้าของคะแนนเฉลี่ยภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ในยุคไทยแลนด์ 4.0 ใช้สูตรดังนี้ (พิชิต ฤทธิจรูญ, 2547, หน้า 78) เกณฑ์ที่น่าพึงพอใจ คือ ตั้งแต่ร้อยละ 25 ขึ้นไป

$$\text{ร้อยละความก้าวหน้า} = \frac{\bar{X}_2 - \bar{X}_1}{\text{คะแนนเต็ม}} \times 100$$

เมื่อ \bar{X}_1 แทน คะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ในยุคไทยแลนด์ 4.0 ของครูก่อนการพัฒนา

เมื่อ \bar{X}_2 แทน คะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ในยุคไทยแลนด์ 4.0 ของครูหลังการพัฒนา

ระยะที่ 2 จัดทำรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ในยุคไทยแลนด์ 4.0

ขั้นตอนที่ 4 การร่างรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ในยุคไทยแลนด์ 4.0 ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 11

ในการร่างและพัฒนารูปแบบนี้ ผู้วิจัยได้นำผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ทรงคุณวุฒิ การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ในยุคไทยแลนด์ 4.0 และวิธีการพัฒนาภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ในยุคไทยแลนด์ 4.0 มาเป็นกรอบแนวทางในการร่างรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ในยุคไทยแลนด์ 4.0 ในโรงเรียนประถมศึกษา หลังจากนั้นให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบร่างรูปแบบและขอรับความคิดเห็นเพิ่มเติมในการสร้างรูปแบบ

ขั้นตอนที่ 5 พัฒนารูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ในยุคไทยแลนด์ 4.0 ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 11 ผู้วิจัยดำเนินการสร้างรูปแบบ ดังนี้

1. นำประเด็นที่ได้จากข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ มาสรุปประเด็นหลังจากนั้นดำเนินการสร้างรูปแบบพัฒนาภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ในยุคไทยแลนด์ 4.0 ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 11
2. กำหนดกรอบของรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ในยุคไทยแลนด์ 4.0 และชุดการพัฒนาภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ในยุคไทยแลนด์ 4.0 ในโรงเรียนประถมศึกษา ทั้ง 7 ด้าน พร้อมทั้งคู่มือการใช้ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนา โดยมีการจัดเรียงลำดับของเอกสารประกอบการพัฒนาเป็นหมวดหมู่ เพื่อสะดวกในการจัดกิจกรรมการพัฒนา
3. จัดทำรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ในยุคไทยแลนด์ 4.0 ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 11 ทั้ง 7 ด้าน
 - 3.1 คู่มือการพัฒนาภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ในยุคไทยแลนด์ 4.0 จำนวน 1 เล่ม
 - 3.2 เอกสารประกอบการพัฒนาตามองค์ประกอบ รวม 7 เล่ม
4. ตรวจสอบยืนยันความเหมาะสมและความถูกต้องของรูปแบบ เนื้อหาของเอกสารประกอบการพัฒนา โดยผู้เชี่ยวชาญ 9 คน ตรวจสอบรูปแบบและขอรับความคิดเห็นเพิ่มเติม การเลือกผู้เชี่ยวชาญนั้นเลือกแบบเจาะจง โดยมีเกณฑ์การเลือก ดังนี้
 - อาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาเอกหรือตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่าผู้ช่วยศาสตราจารย์ที่มีความรู้ความสามารถด้านภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ในยุคไทยแลนด์ 4.0 จำนวน 2 คน ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลที่มีความรู้ความสามารถด้านภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ในยุคไทยแลนด์ 4.0 จำนวน 1 คน ผู้อำนวยการโรงเรียนเชี่ยวชาญที่มีความรู้ความสามารถด้านภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ในยุคไทยแลนด์ 4.0 จำนวน 2 คน ผู้อำนวยการโรงเรียนชำนาญการพิเศษที่มีความรู้เกี่ยวกับภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ในยุคไทยแลนด์ 4.0 จำนวน 1 คน ครูเชี่ยวชาญที่มีความรู้ความสามารถด้านภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ในยุคไทยแลนด์ 4.0 จำนวน 2 คน ครูชำนาญการพิเศษที่มีความรู้เกี่ยวกับภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ในยุคไทยแลนด์ 4.0 จำนวน 1 คน

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจรูปแบบการพัฒนา

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.โซैया ภาวะบุตร คณบดีคณะครุศาสตร์ ประธาน คณะกรรมการบริหารหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
2. รองศาสตราจารย์ ดร.ศิกานต์ เพ็ชรธัญญกรณ์ อาจารย์ประจำ คณะครุศาสตร์ กรรมการบริหารหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
3. ดร.สมพร หลิมเจริญ ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผล สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1
4. ดร.เทพรังสรรค์ จันทรังษี ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ โรงเรียนอนุบาล สกลนคร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1
5. ดร.ฤทัยทรัพย์ ดอกคำ ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญโรงเรียนบ้านนาแกน้อย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1
6. ดร.วรกัญญาพิไล แกระหัน ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้าน โนนสังข์ศรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1
7. ดร.เพชรปาณี อินทรพานิชย์ ครูเชี่ยวชาญ โรงเรียนอนุบาลสกลนคร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1
8. นางประเสริฐ บริโปร ครูเชี่ยวชาญ โรงเรียนอนุบาลนาแกผดุงราชกิจ เจริญ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1
9. ดร.รัชฎาพร งอยภูธร ครูชำนาญการพิเศษโรงเรียนอนุบาลต่างอย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

ระยะที่ 3 ทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ ในยุคไทยแลนด์ 4.0

ขั้นตอนที่ 6 ดำเนินการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูในการจัดการ เรียนรู้ในยุคไทยแลนด์ 4.0

หลังจากที่ได้ปรับปรุงแก้ไขรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูในการจัดการ เรียนรู้ในยุคไทยแลนด์ 4.0 ในโรงเรียนประถมศึกษา ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญแล้ว นำรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ในยุคไทยแลนด์ 4.0 ในโรงเรียน

ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 11 ไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างในศูนย์
 อำนวยการเครือข่ายต่างอย ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร
 เขต 1 ประกอบไปด้วย 1) โรงเรียนขนาดใหญ่ (จำนวนนักเรียน 301 คนขึ้นไป) โรงเรียนละ
 5 คน คือ โรงเรียนอนุบาลต่างอย โรงเรียนบ้านนาอ่างม่วงคำ และโรงเรียนบ้านดงหลวง
 2) โรงเรียนขนาดกลาง (จำนวนนักเรียน 121-300 คน) โรงเรียนละ 3 คน คือ โรงเรียนบ้าน
 หนองบึงทวย โรงเรียนบ้านโคกกลาง โรงเรียนนางอยโพนปลาไหล และโรงเรียนบ้าน
 จันทรเพ็ญ และ 3) โรงเรียนขนาดเล็ก (จำนวนนักเรียน 1-120 คน) โรงเรียนละ 3 คน คือ
 โรงเรียนบ้านกวนบูน จำนวน 3 คน รวมทั้งสิ้น 30 คน กระบวนการของรูปแบบ ดำเนินการ
 เป็น 4 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การอบรมเชิงปฏิบัติการ เป็นการพัฒนาภาวะผู้นำครูในการ
 จัดการเรียนรู้ในยุคไทยแลนด์ 4.0 ของโรงเรียนประถมศึกษา ตามเอกสารประกอบการ
 พัฒนา จำนวน 7 ชุด มีกิจกรรม ดังนี้

1. กิจกรรมสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคลากรที่เกี่ยวข้องก่อน
 การอบรมเชิงปฏิบัติการ
2. สำรวจพฤติกรรมภาวะผู้นำครูในโรงเรียนประถมศึกษาของผู้เข้า
 รับการพัฒนาโดยให้ผู้เข้ารับการพัฒนาตอบแบบประเมินพฤติกรรมภาวะผู้นำครูใน
 โรงเรียนประถมศึกษา จำนวน 7 ด้าน ก่อนการอบรม
3. ดำเนินการอบรมเชิงปฏิบัติการ ใช้เวลา 2 วัน

ระยะที่ 2 การฝึกปฏิบัติจริง เป็นกิจกรรมพัฒนาภาวะผู้นำครูในการ
 จัดการเรียนรู้ในยุคไทยแลนด์ 4.0 ของโรงเรียนประถมศึกษา ใช้เวลา 14 วัน วันละ 4
 ชั่วโมง รวม 56 ชั่วโมง

ระยะที่ 3 การแลกเปลี่ยนเรียนรู้แบบชุมชนวิชาชีพ (PLC) เป็นการ
 แลกเปลี่ยนเรียนรู้สำหรับผู้เข้ารับการพัฒนภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ในยุคไทย
 แลนด์ 4.0 ของโรงเรียนประถมศึกษา ใช้เวลา 14 วัน วันละ 1 ชั่วโมง รวม 14 ชั่วโมง

ระยะที่ 4 การนิเทศ ติดตาม การนิเทศ ติดตามประเมินผลการพัฒนา
 ภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ในยุคไทยแลนด์ 4.0 ของโรงเรียนประถมศึกษา หลังการ
 ฝึกปฏิบัติจริง 1 สัปดาห์ โดยให้ผู้ฝึกปฏิบัติจริง ทำแบบประเมินพฤติกรรมการพัฒนาภาวะ
 ผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ในยุคไทยแลนด์ 4.0 ของโรงเรียนประถมศึกษา

ขั้นตอนที่ 7 สรุปผลการทดลองใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ในยุคไทยแลนด์ 4.0

โดยผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการทดลองใช้มาสรุป เขียนรายงานการวิจัย รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำครูในการจัดการเรียนรู้ในยุคไทยแลนด์ 4.0 ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการภาค 11 ฉบับสมบูรณ์

